

Koulujen erilaiset käytännöt maahanmuuttotaustaisten oppilaiden koulupolulla - KIEPPI-toimenpideohjelman loppuraportti

LIITE 2. KIEPPI-ohjausryhmän kehittämiskohteet

Lainsäädäntö ja rahoitus

1. Määritellään laissa vastasaapuneen oppilaan käsite, jonka avulla ohjataan näiden oppilaiden perusopetukseen valmistavaan opetukseen ja perusopetukseen siirtymistä ja opetuskielen ja eri oppiaineiden tekstitaitojen tukea.
2. Määritellään vastasaapuneelle oppilaalle subjektiivinen oikeus perusopetukseen valmistavaan opetukseen. Tässä yhteydessä tarkastellaan valmistavaa opetusta antavan opettajan kelpoisuutta.
3. Säädetään ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen ryhmäkooksi enintään kymmenen oppilasta.
4. Muutetaan yliopistojen rahoitusta koskevaa lainsäädäntöä siten, että myös yliopistojen harjoittelukoulut voivat tarjota valmistavaa opetusta.
5. Säädetään S2-oppimäärän opetuksen järjestäminen sitä tarvitseville oppilaille velvoittavaksi.
6. Selkeytetään S2-oppimäärän opetuksen, muun oppimisen tuen ja oman äidinkielen opetuksen rahoitusta.
7. Huomioidaan opetuksen järjestäjien rahoituksessa nykyistä vahvemmin opetuksen järjestäjän kouluissa olevien maahanmuuttotaustaisten oppilaiden osuus.
8. Selkeytetään perusopetuslaissa sitä, mitkä kaikki määräykset koskevat perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaita.

Opetussuunnitelman perusteet

9. Sisällytetään kielitietoinen opetus perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin osana eri oppiaineiden tehtävää.
10. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteita uudistettaessa kytketään valmistavan opetuksen tavoitteet selkeämmin suhteessa perusopetuksen vuosiluokkakokonaisuuksien tavoitteisiin.

Opettajankoulutus ja täydennyskoulutus

11. Sisällytetään kielitietoinen opetus luokan- ja aineenopettajien pakollisiin opintoihin.
12. Tarjotaan opetuksen järjestäjän toimesta koulujen henkilöstölle täydennyskoulutusta kielitietoisuudesta, kielellisestä ja kulttuurisesta moninaisuudesta ja tuen tarjoamisesta kriisialueilta tuleville oppilaille.

Toimintakulttuurin kehittäminen

13. Luodaan kouluihin opettajien yhteistyötä tukevia rakenteita, kuten kielitietoisuusvastaavia tai -tiimejä.
14. Palkataan kieli- ja kulttuuriryhmien opettajia kouluihin, joissa on paljon maahanmuuttotaustaisia oppilaita.
15. Kehitetään erityisesti vastasaapuneiden oppilaiden perheiden ohjausta ja kodin ja koulun yhteistyötä.

16. Kehitetään toimintamalleja, jotka tukevat maahanmuuttotaustaisten oppilaiden oppimisvaikeuksien tunnistamista mahdollisimman aikaisin.